

POSTANOWIENIE

20 marca 2024 r.

Sąd Najwyższy w Izbie Cywilnej w składzie:

SSN Mariusz Załucki

na posiedzeniu niejawnym 20 marca 2024 r. w Warszawie
w sprawie ze skargi Koła nr [...] w W. o stwierdzenie niezgodności z prawem
prawomocnego wyroku
Sądu Okręgowego w Warszawie
z 9 marca 2023 r., XXVII Ca 2664/21,
w sprawie z powództwa S. J., M. R., T. M., D. K., J. W., M. D., T. K.
przeciwko Kołu nr [...] w W.
odwołanie od uchwał,

1. odrzuca skargę;

**2. zasądza od pozwanego na rzecz powodów kwotę 240
(dwieście czterdzieści) złotych tytułem zwrotu kosztów
postępowania kasacyjnego z odsetkami w wysokości odsetek
ustawowych za opóźnienie za czas po upływie tygodnia od dnia
doręczenia niniejszego postanowienia pozwanemu do dnia
zapłaty.**

UZASADNIENIE

Pozwany – Koło nr [...] w W. wniósł skargę o stwierdzenie niezgodności z
prawem prawomocnego wyroku Sądu Okręgowego w Warszawie z 9 marca
2023 r., wydanego w sprawie z powództwa S. J., M. R., T. M., D. K., J. W., M. D. i
T. K. o odwołanie od uchwały.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia jest środkiem prawnym mającym, poprzez zakwestionowanie zgodności z prawem orzeczenia, przesądzić jedną z przesłanek deliktowej odpowiedzialności odszkodowawczej Skarbu Państwa. Stanowi ona nadzwyczajny, sformalizowany środek procesowy, zatem przepisy ją regulujące powinny być wykładane ściśle (por. wyroki Sądu Najwyższego z dnia 17 maja 2006 r., I CNP 14/06, nie publ., z dnia 28 marca 2007 r., II CNP 124/06, nie publ., z dnia 25 marca 2009 r., V CNP 93/08, nie publ., z dnia 3 czerwca 2009 r., IV CNP 116/08, nie publ.).

Zgodnie z art. 424⁵ § 1 do elementów konstrukcyjnych skargi o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia należą: oznaczenie zaskarżonego orzeczenia, przytoczenie i uzasadnienie podstaw skargi, wskazanie przepisu prawa, z którym zaskarżone orzeczenie jest niezgodne, uprawdopodobnienie powstania szkody w wyniku wydania zaskarżonego orzeczenia, wykazanie, że wzruszenie zaskarżonego orzeczenia w innym trybie nie było i nie jest możliwe oraz wniosek o stwierdzenie niezgodności zaskarżonego orzeczenia z prawem.

Skarga przedstawiona przez pozwanego nie zawiera co najmniej kilku z wymaganych elementów. Po pierwsze nie wskazano w niej przepisów prawa, z którymi zaskarżone orzeczenie jest niezgodne (art. 424⁵ § 1 pkt 3 k.p.c.), ani nie sformułowano komplementarnego wniosku o stwierdzenie niezgodności wyroku Sądu Okręgowego w Krakowie ze wskazanymi przepisami (art. 424⁵ § 1 pkt 6 k.p.c.). Wymaganie wskazania przepisu prawa, z którym zaskarżony wyrok jest niezgodny nie może być utożsamiane ze wskazaniem podstaw skargi. Powinność wskazania przepisu prawa, z którym wyrok jest niezgodny, stanowi bowiem cechę szczególną skargi o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia i wynika z konieczności rozróżnienia między przepisami, które zostały naruszone, a przepisami, z którymi zaskarżone orzeczenie jest niezgodne. Podstawy skargi mogą zatem wypełniać przepisy prawa materialnego lub prawa procesowego, podczas gdy przepisem, z którym wyrok jest niezgodny, może być jedynie przepis lub zespół przepisów merytorycznych stanowiących materialną

podstawę rozstrzygnięcia w sprawie. Wskazanie zatem przez skarżącego przepisów prawa materialnego i przepisów postępowania, które zostały naruszone przez sąd, w ramach przytoczenia podstawy skargi, nie spełnia jednocześnie wymogu określonego w art. 424⁵ § 1 pkt 3 k.p.c. i odwrotnie - wskazanie przepisu prawa materialnego lub przepisów postępowania, z którym orzeczenie jest niezgodne, nie spełnia wymogu określonego w art. 424⁵ § 1 pkt 2 k.p.c., tj. wskazania podstaw skargi i jej uzasadnienia. (zob. postanowienia SN z 26 października 2021 r., II CNP 1/21 oraz z 29 stycznia 2021 r., II CNP 18/20)

Oprócz tego skarżący nie uprawdopodobnił powstania szkody na skutek wydania zaskarżonego wyroku. Nie zasygnalizował nawet, że na skutek wydania tego wyroku w ogóle poniósł jakąkolwiek szkodę. Tymczasem zgodnie ze stanowiskiem wielokrotnie zajmowanym przez Sąd Najwyższy, skarżący powinien wskazać czas powstania szkody, jej postać, rozmiar i adekwatny związek przyczynowy między tak określoną szkodą a zaskarżonym wyrokiem (zob. np. postanowienia SN z 14 czerwca 2021 r., III CNP 8/21; z 17 czerwca 2021, III CNP 14/20; z 30 listopada 2023 r., I CNP 46/23; z 24 stycznia 2024 r., I CNP 167/22).

Ponadto, w złożonej skardze zabrakło wyводу, że wzruszenie zaskarżonego orzeczenia nie było możliwe za pomocą innych środków. Według ustalonej linii orzeczniczej Sądu Najwyższego, uzależnienie skutecznego wniesienia skargi od zaistnienia okoliczności, w których zmiana lub uchylenie zaskarżonego wyroku w drodze przysługujących stronie środków prawnych nie było i nie jest możliwe (art. 424⁵ § 1 pkt 5) obejmuje powinność przeprowadzenia prawniczej analizy przepisów dotyczących środków prawnych, których zastosowanie jest niedopuszczalne lub które z innych przyczyn nie mogłyby odnieść skutku. Nie chodzi tylko o skargę kasacyjną lub skargę o wznowienie postępowania, ale także o inne środki prawne pozwalające na zmianę lub uchylenie wyroku, ewentualnie służące pozbawieniu lub ograniczeniu wykonalności orzeczenia (por. np. postanowienie Sądu Najwyższego z 18 kwietnia 2018 r., V CNP 49/17; z 9 sierpnia 2022 r., I CNP 125/22 oraz z 4 grudnia 2023 r., I CNP 108/23). Skarżący nie odniósł się w żaden sposób do możliwości zaskarżenia przedstawionego wyroku innymi środkami.

Brak spełnienia w skardze o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia wymagań określonych w art. 424⁵ § 1 pkt 3, 4, 5 i 6 k.p.c. skutkuje odrzuceniem skargi na mocy art. 424⁸ § 1 k.p.c. O kosztach postępowania kasacyjnego Sąd Najwyższy orzekł zaś na podstawie art. 98 k.p.c. w zw. z w zw. z § 10 ust. 4 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie opłat za czynności radców prawnych.

[SOP]

(r.g.)